Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 27 oktober 2026
Zaaknummer	: 202719988
Afdeling opsteller	: Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder	: +31455278665, theo.peters@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Merle Brüning
Raadsvergadering d.d.	: 15 december 2026
Uiterlijke datum	: Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Verordening Individuele Inkomenstoeslag ISD BOL 2027

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

Vanaf 1 januari 2027 ontstaat de wettelijke mogelijkheid om Individuele Inkomenstoeslag (IIT) naast het aanvraagproces ook ambtshalve toe te kennen. Aanvankelijk werd door de VNG en Divosa aangegeven dat, als er geen inhoudelijke wijzigingen m.b.t. tot de bedragen of percentages zouden zijn, volstaan kon worden met het enkel aanpassen van de beleidsregels. In het recente Webinar van woensdag 30 september jl. werd deze visie echter bijgesteld. Strekking van het verhaal is dat aanpassing van de verordening toch noodzakelijk is om de ambtshalve verstrekkingen mogelijk te maken.

b. Huidige situatie/probleemstelling

De BOL-gemeenten hebben al eerder, bij DB besluit van 8 april 2026, besloten om vanaf 2027 van start te gaan met proactieve dienstverlening in brede zin. De doelstelling van een proactieve dienstverlening is om inwoners te ontlasten bij het aanvragen van minimaregelingen. Door ondersteuning en informatie actief aan te bieden, hoeven inwoners minder zelf uit te zoeken of stappen te ondernemen. Hierdoor wordt het niet-gebruik van regelingen verminderd en wordt het aanvraagproces eenvoudiger en toegankelijker gemaakt.

Dit DB-besluit bevatte daarnaast expliciet een visie ter zake de ambtshalve verstrekking van de IIT. Door de instemming met voornoemd DB-besluit en het voorstel proactieve dienstverlening was ISD BOL in de veronderstelling dat de keuze voor het al dan niet invoeren van de ambtshalve IIT een feit was. De instemming van dat besluit is daarom meegenomen bij de overwegingen om de IIT verordening aan te gaan passen.

3. **Gewenste situatie (WAT?)**

- Wat willen we bereiken?

Een aangepaste IIT-verordening waarmee ISD BOL de ITT ambtshalve kan verstrekken, zoals bedoeld in de Wet proactieve dienstverlening SZW. Tevens wordt hiermee tegemoetgekomen aan het DB besluit van 8 april 2026 om vanaf 2027 van start te gaan met proactieve dienstverlening in brede zin.

- Kaders
    1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)
       Niet aan de orde.

    2. traject tot dusverre
       DB ISD BOL: 14 oktober 2026
       Collegevergadering: 27 oktober;
       Presidium: 17 november;
       Commissie Buza: 1 of 8 december;

    3. rol/ bevoegdheden college van B en W

De beleidsbepalende bevoegdheid ligt bij de gemeente Brunssum. De verordeningen die op grond van de Participatiewet moeten worden vastgesteld, worden door ISD BOL voorbereid maar moeten derhalve door de gemeenteraad van Brunssum worden vastgesteld.
ISD BOL heeft de IIT-Verordening voorbereid, en heeft deze via het Dagelijks Bestuur aan het college van B&W aangeboden.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
   - Participatiewet;
   - Participatiewet in Balans.

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?
   Niet aan de orde.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen
   Niet aan de orde.

- Argumenten en overwegingen

Daar het advies van de VNG eerder was dat de verordening niet hoefde te worden aangepast en ze recentelijk dat advies pas hebben bijgesteld, kunnen niet alle gemeenten deze verordening nog tijdig (voor 1-1-2027) vast laten stellen door hun raden. Binnen Parkstad is geïnventariseerd dat dit mogelijk niet tijdig meer zal gaan lukken in Landgraaf en in Kompas. In de overige gemeenten (w.o. Brunssum) zou dit wel nog mogelijk zijn.

Gevolg hiervan is dat ISD BOL niet vooruit kan lopen op een nog niet bekendgemaakte wijzigingsverordening. Een besluit treedt niet in werking voordat het is bekendgemaakt. Dat geldt ook voor een verordening of wijzigingsverordening.
ISD BOL kan vanaf 1 januari 2027 daarom alleen ambtshalve beschikken als de huidige verordening daarvoor voldoende beoordelingsregels en geen belemmerende bepalingen bevat. In onze vigerende verordening vormen met name de definitie van peildatum (“datum waarop de persoon aanvraagt”) en artikel 5 lid 3 (“situatie op aanvraagdatum”) een probleem. Bij een ambtshalve toekenning ontbreken die data. De bestaande verordening biedt dan geen duidelijk aanknopingspunt voor de referteperiode, vermogenstoets en hoogte.
Consequentie daarvan is dat ISD BOL moet wachten met feitelijke ambtshalve besluiten totdat de wijzigingsverordening is vastgesteld en bekendgemaakt.

Gelet hierop wordt de gemeenteraad verzocht om vaststelling van deze verordening (IIT) naar voren te halen en z.s.m. te laten vast te stellen en niet te laten liggen totdat de overige (participatie) verordening(en) worden vastgesteld.

- Opties en keuze

De wettelijke regeling is voldoende als grondslag om de IIT vanaf 1 januari 2027 ambtshalve te verlenen. Artikel 36, eerste lid, Participatiewet bepaalt vanaf die datum uitdrukkelijk dat het bestuur de individuele inkomenstoeslag ambtshalve of op aanvraag kan verlenen. De wet maakt de ambtshalve route dus rechtstreeks mogelijk. Echter gelijktijdige aanpassing van de verordening wordt uitdrukkelijk aanbevolen.

- Financiën

Naar verwachting zal het ambtshalve toekennen tot slechts enkele nieuwe toekenningen leiden.
De kosten worden gedekt uit het budget voor Maatschappelijke Participatie (630003/441101).

4. Bijlagen:

- 202720474: Verordening Individuele Inkomenstoeslag ISD BOL 2027;
- 202720475: Verordening Individuele Inkomenstoeslag ISD BOL 2027 met in het rood de aanpassingen;

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

gemeente Brunssum

Raadsbesluit

Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202719988

De raad van de gemeente Brunssum,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 oktober 2026, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling ;

Besluit:
1.De Verordening Individuele Inkomenstoeslag ISD BOL 2027 vast te stellen;
2.De Verordening Individuele Inkomenstoeslag ISD BOL 2023 per 1 januari 2027 in te trekken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2026

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier